

Aan:

de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw mr. drs. H.G.J. Bruins Slot

Postbus 20011,

2500 EA Den Haag

t.a.v. Mevrouw Danielle de Wit

Onderwerp: 'Ruim baan voor regionale talen in het bestuurlijk verkeer'

Oosterwolde / Roermond, 4 februari 2022

'Het kabinet wil samenwerken met alle positieve krachten binnen en buiten Den Haag'. Wij, pleitbezorgers van de regionale talen Nedersaksisch en Limburgs, willen graag samenwerken met 'Den Haag'. Wij lezen deze recente kabinetsuitspraak ook als uitnodiging en leggen ook daarom het volgende verzoek aan u voor. Op 18 november vorig jaar hadden we het al zullen presenteren op uw *Symposium erkende talen* in Wolvega, met 'taalemancipatie' als overkoepelend thema. Helaas kon die bijeenkomst als gevolg van de situatie rond corona niet doorgaan.¹

Doel van onze brief is om wettelijk ruimte te scheppen voor het gebruik van de erkende regionale talen in Nederland, dat wil zeggen in hun eigen regio's. Dat is al wel geregeld voor het Fries, maar niet voor het Nedersaksisch en het Limburgs. Het gaat om een vrije taalkeuze in het regionale bestuurlijke verkeer.

De taalkeuze in het bestuurlijk verkeer is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (AWB). Daarin is vastgelegd dat de Nederlandse taal gebruikt moet worden in het bestuurlijk verkeer, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald (Artikel 2.6, lid 1). Dat is voor het Fries geregeld in de Wet gebruik Friese taal. Naast het Fries zijn het Nedersaksisch en het Limburgs erkend als regionale talen. De Convenanten Nedersaksisch en Limburgs zijn uitstekende middelen voor ondersteuning, maar voor deze talen is nog niet iets geregeld waardoor ze toelaatbaar zijn in het officiële verkeer. Dat betekent dat ze hooguit gebruik kunnen maken van een aanvullend lid in de AWB (Artikel 2.6, lid 2) waarin staat dat een andere taal gebruikt mag worden "indien het gebruik daarvan doelmatiger is en de belangen van derden daardoor niet onevenredig wordt geschaad". Deze formulering biedt feitelijk weinig tot geen ruimte aan het vrij gebruik van regionale talen, al zijn ze formeel erkend.

We willen naar een regeling waarin bestuursorganen en onder hun verantwoordelijkheid werkzame personen naast het Nederlands de in hun gebied erkende regionale talen, Nedersaksisch respectievelijk Limburgs, vrij mogen gebruiken.

Meer vrijheid voor taalkeuze past bij een Europa dat nadrukkelijker wil kiezen voor een kleinschaliger insteek, met oog voor minderheden: <http://www.minority-safepack.eu/#about>. Duitsland heeft hier in het coalitieakkoord al op ingestoken, ook in taalpolitiek opzicht.

Ons voorstel is niet in strijd met het antwoord dat minister Ollongren eerder gaf op kamervragen over het Limburgs als erkende regionale taal (oktober 2020). Op de vraag in welke mate de regering werkt aan het erkennen van het Limburgs als overheidstaal antwoordde ze ontkennend in algemene zin. Wel wil de regering het gebruik van het Limburgs bevorderen. Wij pleiten hier niet voor een verplicht algemeen gebruik van Limburgs en Nedersaksisch als overheidstaal - naast of zelfs in plaats van het Nederlands. We willen wel het gebruik mogelijk maken in het regionale bestuurlijke verkeer, en dat gebruik vervolgens stimuleren.

We komen daarmee ook tegemoet aan wat CDA en PvdA in hun verkiezingsprogramma's aangaven:

CDA

Wij maken ons sterk voor de erkenning van het Limburgs en Nedersaksisch als officiële overheidstalen. Ook willen wij meer aandacht in het onderwijs voor deze en andere streektaalen.

PvdA

We investeren in het versterken van de regionale talen Nedersaksisch, Fries en Limburgs. Ze zijn een belangrijk onderdeel van de identiteit van vele Nederlanders. De afspraken die vastgelegd zijn door het Convenant Nedersaksisch, het Convenant Limburgs en het Europees Handvest voor regionale talen en talen van minderheden bouwen we uit.

Onze insteek is bescheiden, maar de realisatie van een vrijere taalkeuze is essentieel voor het zonder remmingen kunnen gebruiken van Nedersaksisch en Limburgs. We willen graag een passage in de AWB opgenomen zien en stellen deze inhoud voor:

Bestuursorganen en onder hun verantwoordelijkheid werkzame personen mogen naast het Nederlands de in hun gebied erkende regionale talen Limburgs respectievelijk Nedersaksisch gebruiken.

Daarmee zal er geen formele belemmering meer bestaan om in het regionale bestuurlijke verkeer het Limburgs of Nedersaksisch te gebruiken.

Wij willen u vragen om de beschreven wetsaanpassing te realiseren. De talen Nedersaksisch en Limburgs zouden er, net als hun sprekers, echt mee zijn gediend.

Wij zijn graag bereid tot nader overleg en toelichting en zouden een antwoord op ons verzoek zeer op prijs stellen.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Namens *Streektaalorganisaties Nedersaksisch Taalgebied (SONT)*:

Hans Gerritsen, voorzitter

Henk Bloemhoff, secretaris

Namens Raod veur 't Limburgs:

Roeland van Hout, voorzitter

Ton van de Wijngaard, secretaris

contactadressen:

secretaris SONT, p/a Noordmaad 8, 8431 TZ Oosterwolde

secretaris Raod veur 't Limburgs, p/a Steegstraat 5, 6041 EA Roermond

ⁱ De powerpointpresentatie die toen gebruikt zou worden is nu te vinden op www.sasland.nl/archief/, evenals een eerder artikel van onze hand. In beide teksten worden de achtergronden van ons verzoek uitvoerig geschetst.